

N:o 2.

Af herr Nisser, om uteslutande eller nedsättning af det utaf Kongl. Maj:t begärda extra anslag till skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande.

I Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof förekommer bland äskade extra anslag å fjerde hufvudtiteln (pag. 9) till »Skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande 90,000 kronor».

Vore förhållandet sådant, att anslag begärdes och bifollos till *alla*, eller åtminstone de viktigaste af arméns och flottans behof, så skulle bortslösandet utan nytta af en sådan summa kunna få passera utan anmärkning, men då nu allt tyvärr tyder på, att icke ens de för försvarets stärkande mest oundgängliga behof komma att tillgodoses, må det ursäktas, om jag icke med tystnad kan förbigå detta anslag, hvars belopp är så stort, att dermed skulle kunna afhjelpas någon större, nu befintlig brist, såsom t. ex. i afseende på trängväsendet.

Från och med innevarande år upphör lyckligtvis den förut gällande lagen om befrielse under vissa vilkor från första årets vapenöfning för den värnpliktig, som minst ett år tillhört frivillig skarpskytteförening såsom aktiv ledamot, och med detta komma de flesta ännu lefvande dylika föreningar att af sig sjelfva upphöra. Endast i de större städerna, der uniformen utöfvar en tilldragande verkan både på den manliga och qvinliga befolkningen, torde någon förhoppning finnas om föreningarnes fortfarande lif.

Såsom jag uti denna kammares plenum den 10 mars sistlidet år

hade äran anföra, belöpa sig de sammanlagda utgifterna för ifrågasvarande ändamål (skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande) till och med år 1886 till öfver en och en half million kronor och komma att vid innevarande års slut uppnå den höga siffran af 1,595,413 kronor; ett belopp för hvilket Karlsborgs fästning, om medlen dertill användts, kunnat vara i det närmaste färdigbyggd.

Enligt uppgift från landtförsvarsdepartementets kommandoexpedition, grundad på dit inkomna rapporter, hafva vi för dessa penningar erhållit 17,997 man skyttar »på papperet», utgörande ledamöter af 46 frivilliga skarpskytteföreningar och 89 skyttegillen. Af dessa kunna vid ett utbrytande krig endast de som tillhöra beväringen genom sin skjutskicklighet, förutsatt att den finnes, göra någon nytta för de på dem offrade medel, och deras antal belöper sig, enligt samma uppgift, till den obetydliga siffran 4,222 — både skarpskyttar och ledamöter af skyttegillen inberäknade — eller knappa 23,5% af hela styrkan. Af desse 4,222 man kunna återigen endast skarpskyttarne tänkas hafva erhållit *någon* militärisik öfning och således vara användbara i fält, och uppdelar man detta antal efter proportionen emellan skarpskytteföreningar och skyttegillen, så erhålles det lysande resultat, att vi i *bästa* fall erhållit 1,689 man möjligen användbara soldater, som dertill äro någorlunda hjälpliga skyttar, för en kostnad af 1,595,413 kronor, eller till ett pris af mer än 940 kronor pr man. Vi hafva således på en fullkomligt onödig, att icke säga onyttig sak slösat en summa, som rätt använd hade kunnat i ganska afsevärd mån stärka vårt svaga försvar. En sådan hushållning torde icke vara riktig.

Då nu skarpskytteföreningarne komma att så småningom sjelfdö, skulle medlen komma att uteslutande offras på skyttegillen, hvilkas *berättigade* kraf på statsunderstöd väl kan dragas i tvifvel. Namnet »gille» torde i sig sjelf innebära hvad med dessa föreningar egentligen afses, och att staten bör träda emellan för att möjliggöra eller understödja *folknöjen*, det kan åtminstone icke jag godkänna.

Skulle Kongl. Maj:t till skjutskicklighetens befrämjande äska ett anslag för anställande af årliga, uteslutande svenska täflingsskjutningar i olika trakter af landet, der en *till beväringen hörande* värnpliktig, som vunne högsta priset, kunde blifva den lycklige egaren af en större summa penningar, så anser jag detta sätt för målets ernående både mycket billigare och mera praktiskt och skall då gerna skänka ett sådant förslag mitt ringa understöd, men för närvarande och i fråga om nu begärda anslag af 90,000 kronor till skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande måste jag vördsamt anhålla,

att Riksdagen måtte antingen helt och hållet afslå, eller åtminstone betydligt nedsätta detsamma.

Jag vågar anhålla, att denna min motion måtte få åtfölja den kungliga statsverkspropositionen till statsutskottet.

Stockholm den 21 januari 1887.

John Samy Nisser,
representant för Kopparbergs län.

N:o 3.

Af friherre **Leijonhufvud**, *angående förändring af 74 § re-
geringsformen.*

Under loppet af de senast förflutna 25 åren hafva genomgripande frågor angående landtförsvarets ordnande stått på dagordningen, och flerfaldiga förslag blifvit uppgjorda och framlagda för Riksdagen till afhjelpande af de erkända bristerna i vår gamla krigsorganisation. En särdeles viktig gren af försvarsväsendet har dock ännu knappast blifvit vidrörd, hvilket är så mycket egendomligare som den brist, hvilken deruti förefinnes, blir lika känbar och dess afhjelpande lika oundgängligt, huru än för resten vår härordning kommer att se ut i framtiden. Jag afser härmed bestämmelser huru med krigsfolkets underhåll och förplågning skall ställas under ett försvarskrig inom eget land samt huru det skall blifva möjligt att för försvarskrigets oundgängliga fordringar kunna påräkna och anlita de tillgångar, som verkligen förefinnas inom krigsorten, utan att man behöfver hvarken förnära den enskilde medborgarens lagliga rätt eller träda gällande grundlag för nära. Ämnet har visserligen ej varit bortglömdt inom krigsstyrelsen och ej heller dess vikt derstädes underskattad. Tvärtom